

Hinc ceteri particulas arripere conati suam quisque videro voluit afferre sententiam.

Hoc dictum in una re latissime patet, ut in omnibus factis re, non teste moveamur. Quicquid enim a sapientia proficiscitur, id continuo debet expletum esse omnibus suis partibus; Odium autem et invidiam facile vitabis. Praeclare Laelius, et recte sofñw, illudque vere: O Publi, o gurges, Galloni! es homo miser, inquit.

Vidit Homerus probari fabulam non posse, si cantiunculis tantus irretitus vir teneretur; Satisne vobis videor pro meo iure in vestris auribus commentatus? Ut pompa, ludis atque eius modi spectaculis teneantur ob eamque rem vel famem et sitim perferant? Semper enim ex eo, quod maximas partes continet latissimeque funditur, tota res appellatur.

At ille non pertimuit saneque fidenter: Istis quidem ipsis verbis, inquit; Quid ergo hoc loco intellegit honestum? Voluptatem cum summum bonum diceret, primum in eo ipso parum vidit, deinde hoc quoque alienum; Ergo illi intellegunt quid Epicurus dicat, ego non intellego? Quas enim kakaw Graeci appellant, vitia malo quam malitias nominare. Quem si tenueris, non modo meum Ciceronem, sed etiam me ipsum abducas licebit.

Hoc positum in Phaedro a Platone probavit Epicurus sensitque in omni disputatione id fieri oportere. Itaque beatior Africanus cum patria illo modo loquens: Desine, Roma, tuos hostes reliquaque praeclare: Nam tibi moenimenta mei peperere labores. Sic, et quidem diligentius saepiusque ista loquemur inter nos agemusque communiter. Et quidem, inquit, vehementer errat; Que Manilium, ab iisque M. Cur tantas regiones barbarorum pedibus obiit, tot maria transmisit? Sed quia studebat laudi et dignitati, multum in virtute processerat. Sit voluptas non minor in nasturcio illo, quo vesci Persas esse solitos scribit Xenophon, quam in Syracusanis mensis, quae a Platone graviter vituperantur; Sed emolumenta communia esse dicuntur, recte autem facta et peccata non habentur communia.

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. *An haec ab eo non dicuntur?* Sed videbimus. Qui est in parvis malis.

**Ut scias me intellegere,
primum idem esse dico
voluptatem, quod ille don.**

Qui non moveatur et offensione turpitudinis et comprobatione honestatis? Hos contra singulos dici est melius. Quam si explicavisset, non tam haesitaret. Scio enim esse quosdam, qui quavis lingua philosophari possint; Istam voluptatem perpetuam quis potest praestare sapienti? Et nemo nimium beatus est; Nunc haec primum fortasse audientis servire debemus. Omnia contraria, quos etiam insanos esse vultis.

Nam cum Academicis incerta luctatio est, qui nihil affirmant et quasi desperata cognitione certi id sequi volunt, quodcumque veri simile videatur. Atqui iste locus est, Piso, tibi etiam atque etiam confirmandus, inquam;

Nos quidem Virtutes sic natae sumus, ut tibi serviremus, aliud negotii nihil habemus.

Hoc sic expositum dissimile est superiori.

Scisse enim te quis coarguere possit? Quod cum dixissent, ille contra. Quod quidem nobis non saepe contingit. Nam memini etiam quae nolo, oblivisci non possum quae volo. Illa videamus, quae a te de amicitia dicta sunt. *Summum enim*

bonum exposuit vacuitatem doloris; Quam multa vitiosa! summum enim bonum et malum vagiens puer ultra voluptate diiudicabit, stante an movente? At enim, qua in vita est aliquid mali, ea beata esse non potest.

Apud imperitos tum illa dicta sunt, aliquid etiam coronae datum;

Nemo nostrum istius generis asotos iucunde putat vivere. **Sint modo partes vitae beatae.** Is es profecto tu. Graecum enim hunc versum nostis omnes-: Suavis laborum est praeteritorum memoria. Qui igitur convenit ab alia voluptate dicere naturam proficisci, in alia summum bonum ponere? Quodsi vultum tibi, si incesum fingeres, quo gravior viderere, non esses tui similis; Qui autem de summo bono dissentit de tota philosophiae ratione dissentit.

Si id dicis, vicimus.

Progredientibus autem aetatibus sensim tardeve potius quasi nosmet ipsos cognoscimus. Videamus animi partes, quarum est conspectus illustrior; **Confecta res esset.**

1. Cenasti in vita numquam bene, cum omnia in ista Consumis squilla atque acupensere cum decimano.
 2. Tum Piso: Quoniam igitur aliquid omnes, quid Lucius noster?
 3. Nec enim, dum metuit, iustus est, et certe, si metuere destiterit, non erit;
 4. Non dolere, inquam, istud quam vim habeat postea videro;
- Negat esse eam, inquit, propter se expetendam.
 - Quam illa ardentis amores excitaret sui! Cur tandem?
 - Egone quaeris, inquit, quid sentiam?
 - Fortitudinis quaedam praecepta sunt ac paene leges, quae effeminari virum vetant in dolore.

Et qui ipsi sibi bellum indixissent, cruciari dies, noctes torqueri vellent, nec vero sese ipsi accusarent ob eam causam, quod se male suis rebus consuluisse dicerent. Tum Piso: Quoniam igitur aliquid omnes, quid Lucius noster?

Occultum facinus esse potuerit, gaudebit;

Si quicquam extra virtutem habeatur in bonis. Aufert enim sensus actionemque tollit omnem. Dic in quovis conventu te omnia facere, ne doleas. Qui-vere falsone, quaerere mittimus-dicitur oculis se privasse; [Efficiens dici potest.](#) Quid est igitur, cur ita semper deum appellet Epicurus beatum et aeternum? [Quae cum dixisset, finem ille.](#) Huius, Lyco, oratione locuples, rebus ipsis ielunior.

Aliter enim explicari, quod quaeritur, non potest. Prioris generis est docilitas, memoria; Nam et a te perfici istam disputationem volo, nec tua mihi oratio longa videri potest. Sed mehercule pergrata mihi oratio tua. Sed finge non solum callidum eum, qui aliquid improbe faciat, verum etiam praepotentem, ut M. **Conferam tecum, quam cuique verso rem subicias**; Nihilo magis.

Aliter homines, aliter philosophos loqui putas oportere?

Huius ego nunc auctoritatem sequens idem faciam. Haec para/doca illi, nos admirabilia dicamus. Haec mihi videtur delicatior, ut ita dicam, molliorque ratio, quam virtutis vis gravitasque postulat. Neutrum vero, inquit ille. Atque ab his initiis profecti omnium virtutum et originem et progressionem persecuti sunt. Mihi enim erit isdem istis fortasse iam utendum. Quod cum accidisset ut alter alterum necopinato videremus, surrexit statim. Summus dolor plures dies manere non potest? Sed tamen omne, quod de re bona dilucide dicitur, mihi praeclare dici videtur. *Hoc Hieronymus summum bonum esse dixit.*

Idem adhuc;

Uterque enim summo bono fruitur, id est voluptate.

Praeclare hoc quidem.

Non quaero, quid dicat, sed quid convenienter possit rationi et sententiae suae dicere.

Quid Zeno?

Superiores tres erant, quae esse possent, quarum est una sola defensa, eaque vehementer.

Perge porro;

Maximus dolor, inquit, brevis est.

Magna laus.

Istam voluptatem perpetuam quis potest praestare sapienti?

Certe non potest.

Itaque nostrum est-quod nostrum dico, artis est-ad ea principia, quae accepimus.

Quare attende, quaeso.

Nescio quo modo praetervolavit oratio.

- Si ista mala sunt, in quae potest incidere sapiens, sapientem esse non esse ad beate vivendum satis.
- Tum Torquatus: Prorsus, inquit, assentior;

Ita fit ut, quanta differentia est in principiis naturalibus, tanta sit in finibus bonorum malorumque dissimilitudo.

Parvi enim primo ortu sic iacent, tamquam omnino sine animo sint. Oculorum, inquit Plato, est in nobis sensus acerrimus, quibus sapientiam non cernimus. Traditur, inquit, ab Epicuro ratio neglegendi doloris. Quid iudicant sensus? Omnes enim iucundum motum, quo sensus hilaretur. Nec tamen ullo modo summum pecudis bonum et hominis idem mihi videri potest.

Collatio igitur ista te nihil iuvat.

Mihi enim satis est, ipsis non satis. *Duo Reges: constructio interrete.* Nam de isto magna dissensio est. Quid, quod homines infima fortuna, nulla spe rerum gerendarum, opifices denique delectantur historia? Quodsi ipsam honestatem undique pertectam atque absolutam. **Conferam tecum, quam cuique verso rem subicias;** Sed tempus est, si videtur, et recta quidem ad me. Tamen aberramus a proposito, et, ne longius, prorsus, inquam, Piso, si ista mala sunt, placet. Semovenda est igitur voluptas, non solum ut recta sequamini, sed etiam ut loqui deceat frugaliter. **Nunc omni virtuti vitium contrario nomine opponitur.** Dolor ergo, id est summum malum, metuetur semper, etiamsi non aderit;

Summus dolor plures dies manere non potest?

Piso, familiaris noster, et alia multa et hoc loco Stoicos irridebat: Quid enim? Nonne igitur tibi videntur, inquit, mala? **Si id dicis, vicimus.** Quae cum dixisset paulumque institisset, Quid est? **Facillimum id quidem est, inquam. Quare attende, quaeso.**

1. Sin laboramus, quis est, qui alienae modum statuatur industriae?
2. Addidisti ad extremum etiam indoctum fuisse.

Perturbationes autem nulla naturae vi commoventur, omniaque ea sunt opiniones ac iudicia levitatis.

Facile est hoc cernere in primis puerorum aetatulis. **Quid autem habent admirationis, cum prope accesseris?** Primum in nostrane potestate est, quid meminerimus? *Disserendi artem nullam habuit.* **Dat enim intervalla et relaxat.** Non enim iam stirpis bonum quaeret, sed animalis. *Peccata paria.*

eadem.	magnam	vultis.
et	obscrentur	adhibuit,
et	Aristippi	sententiis
quam	sunt	cur
explicavisset,	non	esset

Etsi qui potest intellegi aut cogitari esse aliquod animal, quod se oderit? Et nunc quidem quod eam tuetur, ut de vite potissimum loquar, est id extrinsecus; Atque hoc loco similitudines eas, quibus illi uti solent, dissimillimas proferebas. Scaevola tribunus plebis ferret ad plebem vellente de ea re quaeri. Satis est tibi in te, satis in legibus, satis in mediocribus amicitiiis praesidii. Sic consequentibus vestris sublati prima tolluntur. Nemo enim est, qui aliter dixerit quin omnium naturarum simile esset id, ad quod omnia referrentur, quod est ultimum rerum

appetendarum. Eam tum adesse, cum dolor omnis absit; Post enim Chrysippum eum non sane est disputatum.

Ut pompa, ludis atque eius modi spectaculis teneantur ob eamque rem vel famem et sitim perferant? Utrum igitur tibi litteram videor an totas paginas commovere? Si sapiens, ne tum quidem miser, cum ab Oroete, praetore Darei, in crucem actus est. An ea, quae per vinitorem antea consequencebatur, per se ipsa curabit? Utrum igitur tibi litteram videor an totas paginas commovere? Cum id fugiunt, re eadem defendunt, quae Peripatetici, verba. Illa argumenta propria videamus, cur omnia sint paria peccata. Vitae autem degendae ratio maxime quidem illis placuit quieta. Posuisti etiam dicere alios foedus quoddam inter se facere sapientis, ut, quem ad modum sint in se ipsos animati, eodem modo sint erga amicos; Utrum enim sit voluptas in iis rebus, quas primas secundum naturam esse diximus, necne sit ad id, quod agimus, nihil interest. Te ipsum, dignissimum maioribus tuis, voluptasne induxit, ut adolescentulus eriperes P.

Ut vero conservetur omnis homini erga hominem societas, coniunctio, caritas, et emolumenta et detrimenta, quae felmata et blammata appellant, communia esse voluerunt; Nihil minus, contraque illa hereditate dives ob eamque rem laetus. Docent enim nos, ut scis, dialectici, si ea, quae rem aliquam sequantur, falsa sint, falsam illam ipsam esse, quam sequantur. Nec vero audiendus Hieronymus, cui summum bonum est idem, quod vos interdum vel potius nimium saepe dicitis, nihil dolere. Est enim tanti philosophi tamque nobilis audacter sua decreta defendere. Non dolere, inquam, istud quam vim habeat postea videro; Scientiam pollicentur, quam non erat mirum sapientiae cupido patria esse cariorem. De quibus etsi a Chrysippo maxime est elaboratum, tamen a Zenone minus multo quam ab antiquis; Quocirca intellegi necesse est in ipsis rebus, quae discuntur et cognoscuntur, invitamenta inesse, quibus ad discendum cognoscendumque moveamur. Quacumque enim ingredimur, in aliqua historia vestigium ponimus. Sed haec ab Antiocho, familiari nostro, dicuntur multo melius et fortius, quam a Stasea dicebantur. Earum etiam rerum, quas terra gignit, educatio quaedam et perfectio est non dissimilis animantium.